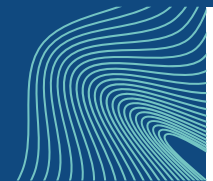

Ostolaskutietojen toimittamisen pilotit

Pilottihaun infotilaisuus 7.5.2025

Eeva Penttilä, kehittämispäällikkö, Valtiokonttori

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Hanke 2025–2027: Julkisten hankintojen tietovaranto ja ostolaskutietojen julkaiseminen

- Hanke perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan ja on osa Hankinta-Suomi -ohjelmaa.
- Tavoitteena on toteuttaa kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto. Tietovarantoon kootaan julkiselta sektorilta tietoja julkisista hankinnoista ja ostoista koko hankinnan elinkaaren ajalta yhdisteltävässä ja vertailtavassa muodossa.
- Julkishallinto ostaa vuosittain tavaroita ja palveluita n. 38 miljardilla eurolla. Tietovaranto tarjoaa ensimmäistä kertaa **avoimen näkymän hankintamenoihin** sekä **tietoa kilpailuttamattomista ostoista**, joiden osuus julkisista hankinnoista on noin 15 miljardia euroa vuodessa.
- Uudistuksella parannetaan julkisten hankintojen tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vahvistetaan luottamusta julkiseen hallintoon.
- Tavoitteena on myös saada aikaan kustannussäästöjä ja kannustaa hankintayksiköitä kehittämään omaa toimintaansa ja levittämään parhaita käytäntöjä.
- Uudistus auttaa yrityksiä tunnistamaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja lisää kilpailua julkisiin hankintoihin.

Valtiokonttorin toteutushankkeen (2025–2026) tehtävät

- Kehitetään **tiedonkeruujärjestelmä**, jonka avulla voidaan kerätä ostolaskutiedot ja tarvittavat muut tiedot julkisista hankinnoista.
- Kehitetään **hankintatietovaranto**, jonka kautta julkisia hankintoja koskevia tietoja voidaan jakaa turvallisesti tiedon tarvitsijoille.
- Kehitetään **julkinen verkkopalvelu**, joka tarjoaa kattavaa, vertailukelpoista ja ymmärrettävää tietoa kilpailutuksista ja toteutuneista ostoista.

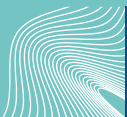
Aikataulusta

- Lainsäädäntötyö ja määrittelyt ovat käynnissä. Kuulemistilaisuuksia järjestetään kevään aikana ja hallituksen esitys tulee lausuttavaksi loppusyksystä 2025.
- Alustavan suunnitelman mukaan hyvinvointialueiden ostolaskujen raportointi alkaisi vuoden 2027 alussa ja kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2027 lopulla.
 - Alustava tietosisältökokonaisuus on tiedossa kesällä 2025.
 - Taksonomia vahvistetaan kesällä 2026.
 - Kunnat ja hyvinvointialueet saavat tukea, koulutusta ja ohjeistusta uuteen toimintatapaan. Koulutukset alkavat syksyllä 2026.
- Valtion ostolaskutietoja julkaistaan jo nyt Tutkihankintoja.fi-palvelussa. Tulevaisuudessa myös kuntien ja hyvinvointialueiden ostolaskutiedot esitetään uudistuvassa Tutkihallintoa.fi-palvelussa. Uusi hankintatietopalvelu voi parhaimmillaan olla hyvä työkalu omalle hankintatoimelle ja sisäiselle tarkastukselle.
- Muutokseen kannattaa lähteä valmistautumaan heti. Esimerkiksi järjestelmiin on hyvä investoida, jotta uudet velvoitteet hoituvat mahdollisimman helposti.

Ostolaskutietojen toimittamisen pilotointi

Tavoitteet ja aikataulu

Pilotoinnin tavoitteet

- **Testataan ostolaskutietojen toimittamista ”päästä päähän”**, eli kunnalta, kuntayhtymältä, hyvinvointialueelta tai hyvinvointiyhtymältä (myöhemmin pilottiorganisaatio) Valtiokonttorin tietopalveluun, sieltä edelleen hankintatietovarantoon ja julkisen palvelun näkymiin. Tavoitteena on myös testata pienemmässä mittakaavassa toimittajien/yritysten kykyä lisätä vaadittavia tietoja (esim. kilpailutustunniste, sopimustunniste) pilottiorganisaation laskulle.
- Tarkastellaan kyvykkyyttä ostolaskutietojen toimittamiseen (sisältäen uudet tunnisteet) sekä **muutoksen laajuutta** erilaisissa organisaatioissa ja suurimmilla tietojärjestelmätoimittajilla.
- Haarukoidaan pilottiorganisaation **työmäärää ja muutosten kustannuksia**.
- **Opitaan pilottiorganisaatioiden prosesseista**, jotta osataan ottaa organisaatioiden arki huomioon ohjeistuksissa ja koulutuksissa.
- Pilottikokemuksia ja kustannusarvioita hyödynnetään lainsäädännön valmistelussa.

Hyödyt pilottiorganisaatiolle

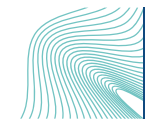
- Pilottiorganisaatiolle korvataan pilotoinnista aiheutuvia kustannuksia (organisaation oma henkilötyö, järjestelmän kehitys, ostopalvelu) toteuman mukaan, kuitenkin enintään 50 000 € / pilottiorganisaatio.
- Parhaassa tapauksessa suuri osa muutoksista tulee tehtyä ja katettua jo pilotin aikana.
- Organisaation toimintatapamuutos saadaan vauhtiin hankkeen tuella.
- Pilottiorganisaatio saa hankintatietovarannosta koituvat hyödyt ensimmäisten joukossa. Esimerkiksi parempaa tietoa oman organisaationsa hankinnoista.
- Pilottiorganisaatio pääsee mukaan tekemään yhteiskunnallisesti merkittävää muutosta.

Pilottiorganisaatioiden valinta

- Pilottiin osallistuvalla kunnalla, kuntayhtymällä, hyvinvointialueella tai hyvinvointiyhtymällä ja sen tietojärjestelmätoimittajalla on oltava pilotointiin vaadittava kyvykkyys **TAI** mahdollisuus kehittää omia prosessejaan / tietojärjestelmiään pilotin aikana. Lähtökohtana on, että **organisaatio uskoo onnistuvansa pilotissa**.
- Kriteerien (ks. seuraava dia) täyttymisen lisäksi pilottiorganisaatioiden valinnassa kiinnitetään huomiota siihen, että pilottiorganisaatioiksi saadaan **erilaisia organisaatioita**, joilla on eri tietojärjestelmätoimittajat ja joista ainakin osa ostaa palvelun palvelukeskukselta. Tavoitteena on saada mukaan 5–7 pilottiorganisaatiota.

Pilotointiin osallistumisen kriteerit

1. Pilottiorganisaatio kykenee pilotin aikana käsittelemään ostolaskujärjestelmässään kilpailutustunnistetta ja sopimustunnistetta.
2. Pilottiorganisaatio edellyttää pilotissa kilpailutustunnisteen ja mahdollisten salassapitomerkintöjen lisäämistä laskuille vähintään 1–3 toimittajaltaan, ja ohjeistaa toimittajia uudessa toimintatavassa.
3. Pilottiorganisaatio sitoutuu toimittamaan Valtiokonttorille alustavan taksonomian mukaisen testiaineiston marraskuun 2025 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä pilottiorganisaatio toimittaa Valtiokonttorille alustavan arvionsa järjestelmien kehityskustannuksista sekä työmäärästä.
4. Pilottiorganisaatio toimittaa Valtiokonttorille alustavan taksonomian mukaiset aidot ostolaskutiedot 2–3 kuukaudelta (välillä lokakuu 2025 - helmikuu 2026). Osassa taksonomian mukaisia ostolaskutietoja on oltava mukana kilpailutustunniste ja mahdolliset salassapitomerkinnot (ks. kriteeri 2).
5. Pilottiorganisaatio kuvaa 15.1.2026 mennessä Valtiokonttorin lomakkeella oman toimintatapansa ja pilotointikokemuksensa (raportoinnin toteutustapa, arvio käytetystä työajasta ja järjestelmäkustannuksista, arvio jatkuvan ylläpidon kustannuksista, haasteet ja onnistumiset).

Pilotoinnissa käytettävä alustava tietosisältö

Otsikkotiedot:

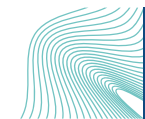
- Hankintayksikön laskun tunniste
- Toimittajan laskun tunniste
- Kilpailutustunnus
- Salassapitomerkintä
- Sopimusnumero
- Ostajaorganisaation y-tunnus
- Ostajaorganisaation Hilma-hankintayksikkötunniste
- Toimittajan y-tunnus
- Toimittajan nimi
- Toimittajan ALV-numero
- Toimittajan maatunnus
- Toimittajan lisätieto
- Tositepäivä
- Laskun valuutta
- Alkuperäisen laskun numero

Tiliöintirivitiedot:

- Laskun tiliöintirivin kokonaissumma ilman ALV:ia
- Alv-kanta
- Kirjanpidon tilinumero
- Palveluluokkatunnus
- Kustannuspaikka

Tuoterivit:

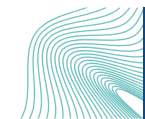
- Hankintayksikön laskun tunniste
- Toimittajan laskun tunniste
- Toimittajan tuotenumero
- Tuotteen / palvelun kuvaus
- Määrä
- Yksikkö
- Hinta ilman ALV:a
- ALV-%

Aikataulu

Hae mukaan
pilottiin 30.5.
mennessä!

- **Toukokuu:** pilottihaku käynnissä, pilotoinnissa käytettävä taksonomia ja ohjeet valmiina
- **Kesäkuu:** päätökset pilottiorganisaatioista, sopimukset
- **Elokuu:** ohjeistus, pilottiorganisaatioiden yhteinen aloitustilaisuus
- **Syys-marraskuu:** testiaineistojen toimitus, alustava arvio kustannuksista ja työmäärästä, ensimmäinen osa kustannusten korvauksesta maksuun
- **Loka-helmikuu:** ostolaskutietojen toimitus Valtiokonttorille
- **Tammi-helmikuu 2026:** Kokemusten ja kustannusten raportointi Valtiokonttorille 15.1. mennessä, toinen osa kustannusten korvauksesta maksuun
- **Helmi-huhtikuu 2026:** Pilottikokemusten jako, vaikutukset lopulliseen taksonomiaan

Lisätietoa

Pilotoinnista:

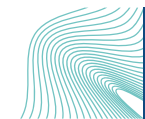
- [Kriteerit, aikataulu ja ohjeet Valtiokonttorin sivuilla](#)
 - Infotilaisuuden 7.5. materiaali ja tallenne julkaistaan sivuilla jälkikäteen
 - Huom. Pilottihausta lähti kirje kuntien ja hyvinvointialueiden kirjaamoihin 6.5.2025
- [Hakulomake, hae 30.5. mennessä](#)

Hankesivut:

- vm.fi/kansallinen-julkisten-hankintojen-tietovaranto
- valtiokonttori.fi/hankintatietovaranto

Osallistu tilaisuuksiin:

- **Valtio Expo 13.5. klo 13–14:**
paneelikeskustelu ”Voidaanko tiedolla tehostaa julkisia hankintoja?”
- **14.5. klo 9.00–12.00**
[Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon kuulemistilaisuus](#)
- **2.6. Kuntien Digiviikko, talousteemaa**
- **17.–18.9. Kuntamarkkinat**

Kysyttävää? Ota yhteyttä:

Eeva Penttilä

kehittämispäällikkö

eeva.penttila@valtiokonttori.fi